

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/286/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116200042
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7116200042.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudkýň JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Jarmily Sopkovej Maximovej v spore žalobcu A. P., nar. X.X.XXXX, D., D.. O. XX, zast. JUDr. Monikou Marjanovič, advokátkou, so sídlom Košice, Urbánkova 1562/6, Košice, proti žalovanej Z., s.r.o., so sídlom I., Z. XX, U.: 35807598, o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, odvolaní žalovanej proti rozsudku 17C 1/2016-60 z 31.3.2016 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj „súd“) rozsudkom zaviazal žalovanú vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 680 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Určil, že zmluvná podmienka vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere č. 904600198 uzavretej dňa 5.9.2012 medzi žalobcom a žalovanou v bode 10: „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v mesačných splátkach tak, ako je uvedené na prvej strane tejto zmluvy. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou“ je neplatná pre jej neprijateľnosť. Žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 273,53 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právnej zástupkyne žalobcu. Posledným výrokom žalovanej uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu súdny poplatok za návrh vo výške 140 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Vykonaným dokazovaním a po právnom posúdení veci podľa § 3 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1, 2, 3, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 563 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), podľa § 1 ods. 1, 2, § 2 písm. a/, b/ § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch mal preukázané, že účastníci konania dňa 5.9.2012 uzatvorili zmluvu o úvere, na základe ktorej žalovaná poskytla žalobcovi úver vo výške 700 € a tento sa zaviazal vrátiť túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 680 €, spolu teda zaplatiť čiastku 1.380 €. Predmetný poplatok bol tvorený súčtom úroku z omeškania vo výške 226,66 € a administratívnych nákladov za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojených vo výške 453,34 €. Táto zmluva je jednoznačne zmluvou spotrebiteľskou, pri uzavretí ktorej žalovaná konala v rámci predmetu svojej činnosti a žalobca je spotrebiteľom, ktorý zmluvu uzavrel ako fyzická osoba. Zmluva bola vopred pripravená žalovanou na predtlačenej tlačive, do ktorého boli len vpísané údaje týkajúce sa žalobcu. Súd konštatoval, že vzhľadom na charakter účastníkov zmluvy, na tzv. formulárový typ zmluvy, kedy

spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok, je potrebné na prejednávany právny vzťah aplikovať ust. § 52 a nasl. o ochrane spotrebiteľa. Zdôraznil, že podľa § 54 ods. 1 OZ ako aj § 52 ods. 2 OZ na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia OZ, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21.4.2015, sp. zn. 3 M Cdo 14/2014 podľa ktorého sa toto novelizované ustanovenie OZ vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou (1.5.2014). Preskúmaním zmluvy o úvere uzavretej účastníkmi 5.9.2012 zistil, že zmluva nemá všetky náležitosti zmluvy o spotrebnom úvere. V prvom rade súd poukázal na to, že v úverovej zmluve nie je uvedená ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len „RPMN“), ktorá predstavuje celkové náklady spojené s úverom, a do jej výpočtu sa zahŕňa nielen výška úrokovej sadzby, ale aj výška ostatných poplatkov spojených s úverom a pre spotrebiteľa ide o najdôležitejší údaj, keďže mu umožňuje najjednoduchšie porovnanie ceny jednotlivých spotrebiteľských úverov. RPMN musí byť presne určená už v zmluve o úvere. Pre chýbajúcu RPMN sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, teda z takto poskytnutého úveru mala žalovaná ako veriteľka nárok len na vrátenie skutočne ňou poskytnutého úveru t.j. úveru vo výške 700 € a zmluva je v časti dojednaná poplatku vo výške 680 € neplatná pre rozpor so zákonom. Súd konštatoval, že v konaní nebolo sporné, že žalobca uhradil žalovanej celkovo sumu 1.380 €, teda žalovaná sa bezdôvodne obohatila na úkor žalobcu, preto je povinná obohatenie vydať. Žalobe ako dôvodnej preto súd vyhovel. Súd dodal, že podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. V danom prípade bola podľa výpočtov súdu RPMN 305,73 %, pričom podľa súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 2. štvrtrok 2012 zverejnených MF SR 31.7.2012 bola u novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bez zabezpečenia do 1.500 € splatných do 12 mesiacov priemerná RPMN 40,87 %. Z toho je zrejmé, že dojednaná odplata podstatne (vyše sedemnásobne) prevyšovala odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, a preto je i pre rozpor s citovaným zákonným ustanovením i s dobrými mravmi jej dojednanie neplatné. Súd ďalej dospel k záveru, že žaloba je dôvodná aj pokiaľ ide o vyslovenie neprijateľnej zmluvnej podmienky uvedenej v článku 10 Všeobecných podmienok. Konštatoval, že Všeobecné podmienky, ktorých súčasťou je článok 10 boli vopred pripravené žalovanou a je zjavné, že nebolo možné meniť ich obsah. Už len z tohto dôvodu nemôže ísť o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku. Obsahom uvedeného článku Všeobecných podmienok je uznanie dlhu zo strany dlžníka. Takto formulovaná podmienka zhoršuje zmluvné postavenie spotrebiteľa, pričom podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktorému tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Ďalej súd poukázal na to, že predmetné vyhlásenie o uznaní dlhu spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že bez vedomia spotrebiteľa zakladá 10 ročnú premlčaciu dobu a tým, že dlžník uznáva dlh, ktorého splatnosť nastane až v budúcnosti už pri uzavretí zmluvy. Uznanie dlhu, ktoré obsahuje predmetný článok, súd posudzoval aj podľa ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že zákon v prvom rade uznaní dlhu predpisuje obligatórne písomnú formu. V prejednávanvej veci Všeobecné podmienky nie sú podpísané žalobcom, a preto podľa názoru súdu nie je dodržaná písomná forma uznania dlhu z jeho strany. Podmienka písomnosti nemôže byť dodržaná len odkazom v zmluve. V súvislosti s uvedeným súd uviedol, že Všeobecné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel od obchodných zmlúv, majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať ustanovenia technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak nemajú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložitej formulovanej a malým písmom napísanej forme skryl dodávateľ ustanovenia, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosť spotrebiteľa najskôr uniknú. Pokiaľ tak dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takému jednaniu nemožno priznať právnu ochranu. Vzhľadom na uvedené súd určil, že zmluvná podmienka vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru pod bodom 10: "Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj je ako neprijateľná neplatná.

3. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal žalobcovi, ktorý mal v konaní plný úspech náhradu trov za 3 úkony právnej služby, spolu vo výške 273,53 €.

4. Napokon žalovanú zaviazal aj na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 140 €, pretože žalobca bol v konaní oslobodený od platenia súdnych poplatkov (§ 2 ods. 2, § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Zb.) a v konaní bol v celom rozsahu úspešný.

5. Rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalovaná, z odvolacích dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. b/, d/, f/ O.s.p., navrhla zmeniť rozsudok a žalobu zamietnuť, alternatívne zrušiť rozsudok a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Namietala, že žalobcom predložená zmluva o úvere nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, nakoľko zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. Navyše zmluva sa uzatvárala podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, ako tzv. nepomenovaná zmluva. Zmluva o úvere sa bez ohľadu na dohodu zmluvných strán riadi Obchodným zákonníkom (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obch. zákonníka). Z uvedeného teda vyplýva, že v tomto prípade nebolo potrebné uviesť výšku RPMN. Žalobca si pri podpise zmluvu prečítal a svojim podpisom potvrdil, že so zmluvou súhlasí, a teda súhlasí s výškou poplatku spojeného s poskytnutím úveru. Žalovaná uviedla, že žalobcom tvrdenú neprijateľnosť poplatku nie je možné vyvodiť ani zo samotného zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa článku 9 ods. 10 novelizovaného zákona o spotrebiteľských úveroch sa totiž „veriteľovi zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu spotrebiteľského úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený spotrebiteľský úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo poskytnutia spotrebiteľského úveru za ponúkaných podmienok; to neplatí, ak ide o účet podľa § 708 až § 715 Obchodného zákonníka, osobitného zákona alebo o osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas spotrebiteľa“. Zákonodarcia explicitne vymenúva poplatok alebo náhradu nákladov len za vedenie, evidenciu, správu úveru, resp. účtu alebo jeho zrušenie, nie však poplatok za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, z čoho výkladom a contrario vyplýva, že takýto poplatok je v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch prípustný. Ďalej uviedla, že výška úrokov nie je podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere. Dohoda o výške úrokov nemusí byť v zmluve obsiahnutá, pretože zákon má dispozitívne pravidlo v § 502 Obch. zákonníka (PELIKÁNOVÁ, I.: Komentár k obchodnímu zákonníku, 4. díl, Praha: Linde 1997, s. 375). Ak bol v zmluve dojednaný úrok tak neprimerane vysoký, že by odporoval zásadám poctivého obchodného styku, nepožíval by úrok presahujúci výšku zodpovedajúcu tomuto styku právnu ochranu (KOPÁČ, L.: Obchodní kontrakty, II. díl, Praha: Prospektrum 1994, s. 464). Zdôraznila, že v čase uzavretia zmluvy neexistoval a nebol účinným žiaden všeobecne záväzný právny predpis, podľa ktorého by bola stanovená maximálna prípustná výška úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov. Možno teda vychádzať iba z ust. § 53 ods. 6 OZ, podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu, obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Dôkazné bremeno pritom v primeranosti odplaty znáša žalobca, ktorý musí preukázať, že v čase a mieste uzavretia zmluvy išlo o odplatu, ktorá výrazne (podstatne) vybočovala z trhového priemeru odplát poskytovaných inými subjektmi poskytujúcimi financovanie z vlastných zdrojov, tak ako žalovaná. Žalovaná v tejto súvislosti poukázala na záver rozhodovacej praxe, podľa ktorého u nebankových subjektov nemožno obvyklú výšku úroku odvodzovať od výšky úroku požadovaného bankami. Podľa Vrchného súdu v Prahe je u nebankových subjektov potrebné postupovať inak. V týchto prípadoch sú kedykoľvek poskytované pôžičky alebo úvery osobám, ktoré by pôžičku či úver od banky nedostali pre isté riziko spojené s osobou dlžníka. Je nutné vziať do úvahy, že v prípade týchto peňažných prostriedkov je požadované v porovnaní s bankami menšie zabezpečenie a požiadavky klientov sú vybavované omnoho pružnejšie, ako tomu býva u konzervatívnejších bánk, čo je ale vzhľadom na ich zameranie pochopiteľné. Preto je logické, že s ohľadom na výrazne vyššie podnikateľské riziko sú úroky požadované týmito nebankovými veriteľmi tiež vyššie ako obvyklé bankové úroky. Pre zistenie obvyklého úroku pre tento typ pôžičky je nutné zistiť, ako výška úrokov bola požadovaná obdobnými podnikateľskými subjektami v prípade zmlúv o krátkodobej pôžičke a úvere v určitom období (rozhodnutie Vrchného súdu v Prahe, sp. zn. 12 Cmo 95/2005 publikované v Švestka, J. Spáčil, J. Škárová, M. Hulmák, M. a kol. Občanský zákonník I. § 1 až 459, Komentář. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2009, s. 67-68; pričom treba zdôrazniť, že ide o najuznávanejší komentár v ČR, ktorého autormi sú sudcovia NS ČR). Žalovaná tiež namietala nepreskúmateľnosť rozhodnutia, pretože toto nie je odôvodnené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 157

ods. 2 O.s.p. a nestotožnila sa ani s povinnosťou uhradiť súdny poplatok, pretože vo veci nebolo doposiaľ vydané právoplatné rozhodnutie.

6. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť. V dôvodoch vyjadrenia poukázal na to, že mu bola predložená zmluva o úvere v zmysle § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktorá svojou povahou a účelom vylučovala použitie zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže sa v zmysle bodu 15. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru mala spravovať výlučne Obchodným zákonníkom. Úprava poskytnutia finančných prostriedkov bola zahrnutá do zmluvy, ktorej povaha a účel umožnili obídenie zákona o spotrebiteľských úveroch, v predmetnej zmluve boli použité podmienky, ktoré vylúčili aplikáciu ustanovení zákona vzťahujúcich sa na spotrebiteľské úvery a ktoré ako rozhodné právo k spotrebiteľskej zmluve stanovovali Obchodný zákonník, čím bol porušený zákaz vyplývajúci z § 9 ods. 7 a 8 zákona o spotrebiteľských úveroch. Následkom tohto konania mu bola predložená zmluva, v ktorej chýbali náležitosti ako úroková sadzba spotrebiteľského úveru, ročná percentuálna miera nákladov (ďalej RPMN), priemerná RPMN, názov a adresa príslušného kontrolného orgánu a taktiež neboli zabezpečené práva spotrebiteľa v zmysle § 13 (právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere) a § 16 (splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti) zákona o spotrebiteľských úveroch. Citujúc ust. § 52 ods. 1, 2 a § 53 ods. 1, 2 uviedol, že predmetná zmluva má charakter spotrebiteľského úveru v zmysle § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch. Nesporne žalovanej zo zmluvy vznikol nárok len na úhradu istiny vo výške 700 €, teda úver bol bezúročný a bez poplatkov, vzhľadom na porušenie ust. § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 (§ 11 ods. 1 písm. a/ zák. 129/2010 Z.z.). Žalobca si bezdôvodné obohatenie uplatnil vo výške rozdielu medzi poskytnutým úverom 700 € a zaplatenou čiastkou 1.380 €, teda 680 €. Zmluva, ktorou bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 700 € obsahuje poplatok za uzavretie zmluvy vo výške 453,33 €. Čo obsahuje uvedený poplatok je bližšie špecifikované v článku 10 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, z ktorého vyplýva, že predmetný poplatok je tvorený z úroku a z nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy, bez bližšieho uvedenia obsahu a konkrétnej výšky týchto nákladov. Administratívny poplatok za spracovanie zmluvy predstavuje v uvedenom prípade celkovo sumu 453,33 € (2/3 poplatku 680 €). V súvislosti s takto stanoveným poplatkom poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/109/2011 z 21.11.2012, z ktorého vyplýva, že zákon o spotrebiteľských úveroch síce predpokladá okrem úrokov aj inštitút poplatku, ale je nevyhnutné, aby sa ním platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Inak vymedzený poplatok, resp. neurčitý poplatok však možno považovať za neprijateľnú podmienku, ktorej zodpovedá poplatok za plnenie, ktoré si spotrebiteľ neobjednal a ktoré slúži výlučne v prospech dodávateľa. Neprijateľnosť poplatkov konštatuje aj Rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe z 03.05.2010 č.k. AZ 17 U 192/2010, v ktorom uvedený súd konštatuje, že poplatky za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru sú neprijateľné. Uplatnil si trovy odvolacieho konania.

7. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas, oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 380 ods. 1, 2 CSP, z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

8. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 26.4.2017 o 12.45 hod., v pojednávacej miestnosti č. dv. 215/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia bolo zverejnené dňa 20.4.2017 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 CSP.

9. Žalovaná podala proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie dňa 5.5.2016, t.j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, a preto Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací posudzoval odvolanie z hľadiska jeho prípustnosti a uplatnených odvolacích dôvodov podľa ustanovení predchádzajúceho procesného poriadku (t.j. Občianskeho súdneho poriadku).

10. Dňa 1.7.2016 nadobudol účinnosť zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý platí aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, ak nie je ustanovené inak (§ 470 ods. 1 CSP). Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované (§ 470 ods. 2 prvá veta CSP).

11. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie i s dôvodmi napadnutého rozsudku, na ktoré v celom rozsahu poukazuje. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývajú, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, 193, § 194 a § 205 CSP (v čase rozhodovania súdu prvej inštancie podľa v tom čase účinných ust. § 133 až § 135 O.s.p.) alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo že by použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

13. V konaní neboli zistené ani žiadne vady v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. a/, b/ CSP (v čase rozhodovania súdu prvej inštancie podľa v tom čase účinných ust. § 205 ods. 2 písm. a/ a písm. b/ O.s.p.), ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

14. Správne, presvedčivé, podrobné a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

15. Z obsahu odvolania žalovanej možno vyvodiť odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. b/, d/ a f/ O.s.p., teda že t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

16. Nesprávny procesný postup znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, sa vo všeobecnosti rozumie taký postup súdu, ktorým znemožňuje strane realizáciu konkrétnych procesných práv priznaných jej Civilným sporovým poriadkom (v čase rozhodovania súdu prvej inštancie Občianskym súdnym poriadkom) za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej súdnej praxe k takémuto postupu môže dôjsť nielen postupom súdu, ktorý rozhodnutiu predchádza, ale aj rozhodnutím samým. Takáto vada konania je dôsledkom porušenia práva účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces.

17. Odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p. je daný aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozsudku, keďže ide o vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (viď Stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR z 03.12.2015 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a súdov Slovenskej republiky 1/2016).

18. Odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p., je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvého stupňa vec posúdil po právnej stránke, a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 132 O.s.p., a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplývajú, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo.

19. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvého stupňa založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 133 až 135 O.s.p.

20. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t.j. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho

predpisu. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania).

21. Odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov dospel k záveru, že v prejednávanej príhode odvolacie dôvody uplatnené odvolateľkou nie sú dôvodné.

22. Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ak dospel k záveru, že predmetná úverová mala charakter spotrebiteľského úveru v zmysle § 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, že v dôsledku chýbajúcich obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa považoval poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zák. č. 129/2010 Z.z., že zmluva je v časti dojednania poplatku vo výške 680 € neplatná pre rozpor so zákonom a s dobrými mravmi. Správne súd prvej inštancie posúdil nárok žalobcu ako nárok z bezdôvodného obohatenia.

23. Podľa § 451 ods. 1 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

24. Podľa § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

25. Podľa § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

26. Závazkový vzťah bezdôvodného obohatenia vznikne len ak sa naplnia všetky zákonom ustanovené predpoklady na jeho vznik (ak sa niekto „na úkor iného bezdôvodne obohatí“). Základným predpokladom vzniku bezdôvodného obohatenia je vznik majetkového prospechu u obohateného, pričom k zväčšeniu jeho majetku došlo v rozpore s právom uznanými dôvodmi. Dôvod o existencii bezdôvodného obohatenia na strane obohateného musí ponúknuť postihnutý, ktorý žalobou na súde žiada o vydanie bezdôvodného obohatenia, resp. jeho peňažnú náhradu. Na vznik záväzkovo-právneho vzťahu z bezdôvodného obohatenia sa nevyžaduje existencia zavinenia, ani existencia protiprávneho úkonu. Zákon vyžaduje len to, aby k bezdôvodnému obohateniu došlo v dôsledku právom uznávaných dôvodov.

27. Z výsledkov vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že žalovaná v prospech žalobcu titulom predmetného úveru vyplatila čiastku 700 €, pričom žalobca v prospech žalovanej poukázal úhradu vo výške 1.380 €. Za tejto situácie správne postupoval súd prvej inštancie, ak zaviazal žalovanú k zaplateniu sumy 680 € predstavujúcej jej bezdôvodné obohatenie v dôsledku plnenia bez právneho dôvodu podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

28. Rovnako sa odvolací súd stotožňuje s dôvodmi, pre ktoré súd určil, že zmluvná podmienka vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere č. 904600198 uzavretej dňa 5.9.2012 medzi žalobcom a žalovanou v bode 10 je neplatná pre jej neprijateľnosť.

29. K námietke žalovanej, že rozsudok súdu prvej inštancie nespĺňa základné atribúty, odvolací súd uvádza nasledovné:

30. Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. (ktorý bol účinný v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, a podľa ktorého súd postupoval), v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Povinnosť súdov rozhodnutie odôvodniť v súlade s vyššie citovaným ustanovením je jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu vyplývajúcich z článku 36 a nasledujúcich Listiny základných práv a slobôd, ktorý predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými

zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovou stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvoinštančného ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/2003).

31. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia, keď súd v ňom vysvetlil, ktoré skutočnosti ne/mal preukázané, z akých dôkazov vychádzal a ako vec skutkovo a právne posúdil a dal jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, pričom odôvodnenie napadnutého rozsudku má náležitosti vyžadované ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. účinného v čase rozhodovania prvoinštančného súdu.

32. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny. Ako vecne správny potvrdil i súvisiaci výrok o trovách konania a povinnosti zaplatiť súdny poplatok.

33. O nároku o náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Odvolací súd priznal úspešnému žalobcovi proti žalovanej nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania, ktoré vznikli podaním vyjadrenia k odvolaniu. O výške priznaného nároku trov odvolacieho konania žalobcovi proti žalovanej rozhodne súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

34. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).